

การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2

The Study on Instructional Leadership of The Institution Administrators
under Chaiyaphum Educational Service Area Office 2

สุภาวดี คำแดง

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตาราง เครจซี่และมอร์ริแกน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบความแตกต่าง ใช้สถิติค่าทดสอบเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการแสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำในการริเริ่มใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน และด้านวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แต่ละด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study opinions of teachers towards instructional leadership of the institution administrators under Chaiyaphum Educational Service Area Office 2. 2) to compare opinions of teachers towards

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 17
และการสัมมนาวิชาการเพื่อเผยแพร่งานวิจัยสู่ชุมชน ครั้งที่ 5

instructional leadership of the institution administrators under Chaiyaphum Educational Service Area Office 2, categorized by school size.

The population in this research included 2,390 teachers, teaching in the schools under Chaiyaphum Educational Service Area Office 2. The sample was consisted of 331 teachers, selected by stratified random sampling techniques. The research instrument for the data collection was the rating scale questionnaire, which was constructed by the researcher with reliability 0.90. The data were analyzed by calculating the frequency, percentage, mean, standard deviation and F-test.

The research results revealed that:

1. The teachers' opinion towards instructional leadership of the school administrators under Chaiyaphum Educational Service Area Office 2, as a whole image revealed at the high level. When considering in each aspect, it found that the searching for a new knowledge for application throughout the time aspect was at the highest mean, the second rank aspect was the leadership in initiating innovation for the instruction aspect and the vision in management for keeping up with change aspect was at the lowest mean.

2. According to school size, the comparative result indicated that their opinions were not different. When considering in each aspect, it found that the opinion was not different.

Keywords: instructional leadership of the institution administrators

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ชี้แนะวิสัยทัศน์เป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ให้พึ่งตนเองและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง อันจะนำไปสู่สังคมแห่งความสุขอย่างยั่งยืน การที่จะพัฒนาประเทศไปสู่การเป็นสังคมแห่งความสุขอย่างยั่งยืนได้นั้น สังคมได้ฝากความหวังไว้ว่า การศึกษาจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาคือปัจจัยชี้ขาดอนาคตของประเทศ คนมีคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาทั้งปวง ปัจจัยในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพก็คือ การศึกษา (วิจิตร ศรีสอาน, 2548 : บทนำ) การจัดการศึกษาของประเทศไทยในระยะเวลาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันถือว่าประสบความสำเร็จระดับหนึ่ง แต่ก็ยังพบปัญหาอีกหลายประการไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการรวมอำนาจไว้ในส่วนกลาง ขาดเอกภาพในการบริหาร การขาดประสิทธิภาพของ

ระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และขาดการเชื่อมโยงกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการอุดมศึกษา ด้วยความคาดหวังของสังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการพัฒนาและแก้ปัญหาวิกฤตการณ์ดังกล่าว จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาศึกษาไทยให้ก้าวสู่มาตรฐานการศึกษาในระดับสากล (ชัยรัตน์ หลายวัชรกุล, 2547 :2)

การบริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพในการบริหาร จึงจะทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการนำพาให้การดำเนินการต่างๆเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ความเข้มแข็งและโดดเด่นด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยส่งผลสำเร็จ เป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการใช้พฤติกรรมความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำทางวิชาการของตน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และ โรงเรียนขนาดใหญ่

วิธีการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้ ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎีและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดปัญหา แนวคิดและออกแบบการวิจัย กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและปรับปรุง ทดลองใช้และปรับปรุงเครื่องมือ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะและรายงานผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 2,390 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43)แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการโดยถามเกี่ยวกับเพศ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เพื่อทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียน แล้วนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามไปยังโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่มีกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

- 1) ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายเป็นความเรียง
- 2) ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติค่าทดสอบเอฟ (F-test)

สรุปผลการวิจัย

ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการแสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำในการริเริ่มใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน และด้านวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แต่ละด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการแสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา ด้านภาวะผู้นำในการริเริ่มใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านศักยภาพการพึ่งตนเองในการพัฒนางานวิชาการ และด้านวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน เป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษา ทำให้มีการปรับเปลี่ยนในหลายๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นวิสัยทัศน์ การใช้สื่อนวัตกรรม การแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาการอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 ที่ได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้บริหารต้นแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ อันส่งผลต่อสถานศึกษาและผู้เรียนอย่างยั่งยืนเป็นรูปธรรม

ด้านวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายที่แสดงถึงการจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีนโยบายนำผลการประเมินมาเป็นแนวทางการพัฒนาวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และผู้บริหารจัดให้มีการวิเคราะห์นโยบายและแผนการจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับพัฒนา อำท้าว (2548) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 5 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ด้านความเป็นผู้นำในการริเริ่มการใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการพัฒนาการเรียนรู้ใหม่ๆของบุคลากรเพื่อให้ครูหรือบุคลากรอื่นเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และผู้บริหารมีการส่งเสริมให้สถานประกอบการ องค์กรชุมชนและองค์กรอื่นๆมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและร่วมประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับสุภักดาญจน์ ฤทธิละคร (2548) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุขราชธานี เขต 3 พบว่า

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำในการริเริ่มการใช้นวัตกรรมเพื่อ การเรียนการสอน สถานศึกษามีการวางแผนงาน โครงการ และกิจกรรมในการใช้นวัตกรรมเพื่อ การเรียนการสอนอย่างชัดเจน มีการนำนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการ เรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้พัฒนา ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการ เรียนรู้อย่างเป็นระบบ และผู้บริหารส่งเสริมให้มีระบบฐานข้อมูลด้านต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อทั้ง การบริหาร การบริการการเรียนการสอน และการวิจัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดสอดคล้องกับดัชนี ยศพล (2551) ที่ได้ศึกษามาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร จัดการเทคโนโลยีสารสนเทศว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สามารถประเมินผลการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ รวมทั้งสามารถ ส่งเสริม สนับสนุน การใช้การใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

ด้านศักยภาพการพึ่งตนเองในการพัฒนางานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมผลงานทางวิชาการของครูที่มีคุณภาพและได้รับการยอมรับ เช่น งานวิจัยในชั้นเรียน และการปรับปรุงตำแหน่งของครูผู้สอนให้สูงขึ้น หรือการปรับปรุง ตำแหน่งของผู้บริหารให้สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้พัฒนา ตนเองด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารสนับสนุนให้มี เครื่องมือการเรียนรู้ในสถานศึกษาและชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดสอดคล้อง ดัชนี ยศพล (2551) ที่ได้ ศึกษาเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารสถานศึกษาของคุรุสภา พ.ศ. 2546 ไว้ว่า ผู้บริหารต้องมุ่งมั่นพัฒนา ตนเองและผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติได้เต็มตามศักยภาพดำเนินการเพื่อให้บุคลากรได้มีการพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่องเต็มตามศักยภาพ หววิวิธีการพัฒนาผู้ร่วมงาน โดยการศึกษาจุดเด่น จุดด้อย กำหนดจุดพัฒนาของแต่ละคน และเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม ใช้เทคนิคการบริหารและการนิเทศ ภายในให้ผู้ร่วมงานรู้ศักยภาพ เลือกแนวทางที่เหมาะสมกับคน และลงมือปฏิบัติจนเป็นผลให้ ศักยภาพของผู้ร่วมงานเพิ่มพูน นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ด้านการแสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการเฝ้าหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างเท่าทันเหตุการณ์ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการพัฒนาโรงเรียนให้ สอดคล้องกับสภาพปัญหา ทรัพยากร และความต้องการของชุมชน และผู้บริหารมีการใช้การวิจัยมา

ปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทาคาญจน์ ฤทธิ์ละคร (2548) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ด้านการแสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา โรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน โครงการผู้บริหารและครูเข้าอบรมทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ มีการนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่มีด้านใดที่แตกต่างกัน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของวิเชียร สัตราญพรหม (2546) ที่ได้ศึกษาความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนและครู-อาจารย์ผู้สอน ใน โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน รวมทั้งงานวิจัยของ วิรุพหัจจิต ไบลิ (2548) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1-2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1-2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการใหม่ๆ ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถาบันการศึกษาอื่น เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพศักยภาพและเพิ่มภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะ มีข้อมูลอย่างชัดเจนเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อยของบุคลากรและนำมาพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาต่อไป
 - 1.2 สถานศึกษาควรมีนโยบายในการกำหนดแผนการดำเนินงานการนำผลการประเมินมาเป็นแนวทางในการพัฒนาวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ให้ทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 17 และการสัมมนาวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่ชุมชน ครั้งที่ 5

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ชัยรัตน์ หลาขวัชรกุล. (2547). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างภาวะผู้นำทางการเรียน การสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดัชนี ขศพล. (2551). ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับสมรรถนะตามเกณฑ์ มาตรฐานของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พัฒนา อำทำว. (2548). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิจิตร ศรีสอาน. (มกราคม 2548). “หลักประกันคุณภาพของระบบประกันคุณภาพ.” จุลสาร ประชาคมประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน). ปีที่ 4. ฉบับที่ 1.
- วิเชียร ตำราญพรหม. (2546). ความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษามณฑล มุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรุฬห์จิต ใปลี. (2548). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1-2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สุภัทกาญจน์ ฤทธิละคร. (2548). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุรธานี เขต 3 : กรณีศึกษา. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.